

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacrificio Missæ Expedite Celebrando Libri III

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1661

De Altari, parag. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-41878

§. V

De violatione Ecclesie, seu loci Sacrificii, ejusque Reconciliatione remissive.

DE tota hac re agam per occasionem infra l. 3. c. 6. §. 3. ubi sermonem faciam de impedimento loci quoad faciendum Sacrum.

CAPUT V.

De Altari, ejusque ornatu.

Altare, quasi particularis locus est Sacrificii. De ipso igitur, ejusque ornamentis, hic congruè disputandum breviter est.

§. I.

De Altari.

Altare, sine quo Sacrificare, peccatum est, sine dubio,

I **C**

MO

mortale, duplex esse potest : Fixum & Portatile seu viaticum.

In Fixo , ut celebrari sine mortaliliceat , saltem tabula superior esse debet *a* lapidea. Consecratur autem (ut & Portatile) vel ab Episcopo proprio, & sede vacante, à viciniore, *b* vel ab habente potestatem à Pontifice, quæ tamen quamvis raro concedatur Sacerdoti Episcopo inferiori, concessum nihilominus vidisti, obiter, suprâ cap. 1. §. 2. num 5.

2. Nota autem in Ecclesiis non consecratis quemlibet Presbyterum erigere, & destruere *c* posse Altare non consecratum : at in consecratis, nullum stabile (ut notat Barb. l. mox citando numer. 3) posse,

a Coninch de Sacr. q. 8. art. 3. d. 2. n. 238. Fagund præcept. Eccl. 1 lib. 3. c. 22. n. 1. & passim. *b* Gavant in Man. Episc. V. Altare in Add num. 4. citans Rodr. *c* Azor p. 1 lib. 10. cap. 27. q. 6. ex Sacr. Coninch. Lexxana V. Altare n. 12. ex consuet.

posse, erigi, vel destrui Altare sine Episcopi consensu. Norat item Barb. *a* in Ecclesia non consecrata, non esse Altare (sane fixum) consecrandum, sine Summi Pontificis licentia.

3. Portatile, ex lapide *b* unico consecrato, constare oportet: esto ligno undique circumdari, ad faciliorem conservationem, vel ad ornatum, possit: modo tamen lapis inclusus sit tantus, ut maiorem partem Calicis, & Patenæ capiat, hoc est, ut super illum, Calix, & Patena sustentari queant: quo casu supra lapidem, & non supra lignum curari debet, ut Calix, & Patena ex maiori ipsorum parte collocetur, licet id non esse scrupulose curandum, modo non sit periculum lapsus, recte moncat Suarez. *c*

I 7

Usus

a Barbof. de iure univers. l. 2. c. 7. num. 12. *b* Ibidem citati & passim.

c Suar de Sacr. d. 81. sect. 5. §. Dicendum ergo sine.

4. Usus talis aræ consecratae, est, ut Calix, & Patena, sicut dictum est, & etiam particulae, si quæ sunt consecrandæ, non solum sint super ipsam, tempore consecrationis, verum etiam, ut ibidem sint, usque ad Communionem Sacerdotis, cum enim, etiam & particulae prædictæ pertineant ad Sacrificium, quod tunc peragitur; & super Aram, & usque ad perfectionem Sacrificii, coram Sacerdote, perstare, rite debent, de qua re vide quæ dicam infra lib. 2. cap. 5 §. 12. num. 2.

5. Nota denique, quod in eo Altari, quo proprius Episcopus celebravit (*cantavit*, habet textus *a*) eodem die, non licet celebrari ab alio inferiore Sacerdote sine licentia, saltem *b* tacita, ejusdem: videtur tamen hic Canon in consuetudinem abiisse: nam propter

ca

a C. in Altari de consec. dist. 2. *b*
Gavant in Man. Episc. V. Altars n. 28.

ea standum esse consuetudini cuiusque loci recte notat Lessana. ^a

*An Ara ex duabus Lapidibus unitis
construi, vel refici possit.*

6. **F**abricavit quidem ex duobus Lapidibus insertis in duabus ligneis tabellis Aram, ita invicem colligatis, ut instar libri, clauderentur, & aperirentur. Dixi nequaquam ^b eo uti ad Sacrificium licuisse. Ratio fuit, quia non fuisset unus Lapis, unam Christi personam significans. Adde quod fuisset contra omnium Ecclesiarum consuetudinem

7. Quid, si pars Lapidis non consecrati addatur, seu inferatur parti Aræ consecratæ? Dico, partem additam ^c non fieri consecratam, quia pars addita non facit unum

^a Lessana V. Altare num. 13.

^b Vasq. de Sacr. d. 23. c. 2. n. 16. Fag. 1. Eccl. præ l. 3 c. 22. n. 9.

^c De lugo de Sacr. d. 20. sect. 2. n. 68.

unum physicè continuum cum consecrata: Ara enim, ut modo dixi, debet constare ex uno & simplici lapide, unam Christi personam significante. Quare, nisi pars consecrata tanta sit, ut sustentare Calicem, & Patenam possit, uti ea non licebit, prætèxtu quod modo dicto, fuerit resecta.

8. Scio, quod si assuatur frustum serici non benedictum planetæ v.g. benedictæ, tota planeta erit benedicta, idemque, si parum aquæ, vel olei infundatur in aquam benedictam, vel oleum consecratum; ac in casu nostro, quia requiritur dicta unitas physica, idem dicere non possumus.

*An in Ara debeant condi Reliquia
Sanctorum.*

9. **I**N consecratione Altaris solent recondi in ejus sigillo, sacræ Reliquiæ. Sigillum, seu, ut etiam vocant, Sepulchrum, hac in re, est,

est parvulus ille locus in ipsa mensa, vel basi Altaris, seu Aræ, in qua includuntur Reliquiæ; nam propterea Sacerdos, in ipso Missæ introitu, osculans Altare, dicit. *Oramus te, Domine, per merita Sanctorum, quorum reliquie hic sunt*, &c. Dubitatur ergo, an hoc quod fieri solet, ita soleat, ut deficientibus reliquiis, legitima non sit Altaris consecratio?

10. Dico, non *a* requiri cum tanto rigore reliquias. Ratio est, quia, ut expendit Coninch, *b* non habemus clarum textum tantam necessitatem requirentem. Adde consuetudinem in contrarium rationabiliter in eo fundatam, quod, non semper in promptu, pro tanta Altarium multitudine adsint sacræ reliquie. Sacerdos ergo cum dicit *quorum reliquie hic sunt*,

a Vasq. de Sacr. 233 c. 2. numer. 17. *Suar. de Sacrif. d. 81. sect. 5. §. 3. additur sine. Coninch de Sacr. q. 83. art. 4. d. 2. n. 242. b* Coninch ibid.

sunt, ideo dicit, quia, de more, solent, inibi adesse reliquiæ: sicuti dicit Dominus vobiscum, & Orate fratres, etiam, solo uno præsentem, quin scilicet de more multi solent adesse.

11 In defectu reliquiarum non posse *a* includi particulam Sacrae Eucharistiæ, certum est, quidquid dicat Jo. Andreas, & Durandus apud Vasquez. *b*

Quando amittit consecrationem Altare, ita ut illi usi ad Sacrificium, amplius, non possimus.

12. **S**I sit fixum, hoc est, consecratum ut totum, & ut integrum Altare stabile, amittit consecrationem, vel per enormem fractionem vel per solam amotionem à, si ab, cui est lapidea tabula affixa; si sit

a Vasquez loc. cit num. 18. b Vasquez ibid c C. Quod in dubiis & c. ligneis de consecr Eccl.

si sit portatile, seu mobile, hoc est, consecratum, ut tabula lapidea separata à reliquo materiali Altari, tunc consecrationem amittit, & quando ita frangitur, ut illi non valeat superponi Calix, & Patena, saltem ex majori parte ipsorum. Ratio utriusque dicti est, quia in priori casu amittit formam, sub qua Altare consecratum fuit, (fuit enim consecratum ut stabile) in posteriore sit ineptum ad Sacrificium juxta supradicta c. 1 §. 5. nu. 1. & c. 3. §. 3. num. 1. in simili.

13. Probabilissimum b item puto, Aram non amittere consecrationem, si ea integra remanente, dissolvatur à ligno. cui sorte inserta erat, quia lignum non apponitur lapidi, nisi vel ad ornamentum, vel frequentius ad custodiam.

14. Nec

a *Coninch loc. cit. Delugo de Euch. d. 20. sec. 2. num. 67.* b *Sà. V. Altare. Suar. de Sacram. d. 81. sec. 5. §. 3. additur.*

14. Nec item violabitur; *a* si Aræ cornua, quæ sacro Chrismate in eius consecratione inunguntur, etiam omnia frangantur, modo pars restans sufficiat ad sustentandum Calicem, & Patenam. Ratio est, quia per illam unctionem non cornua solum consecrantur, sed tota Ara, quare, si pars ad Sacrificium remanet consecrata remanet.

15. Quid si frangatur Sigillum, & Reliquiæ amoveantur? Puto, non violari, *b* apto interim remanente lapide ad Sacrificium: cum enim nos, modo num. 10. dixerimus, eiusmodi Sigillum, seu Reliquias non esse de necessaria forma, consequenter hic dicimus, per talem amotionem, nequaquam violari.

16 Sunt

a Delugo d. 20 de Sacram. sect. 2. num. 75. *b* Delugo loc. cit. Coninch q. 83 de Sacram art. 2. d. 2. numer. 40. Sà V. Altare. Castrop. de Sacr. disp. unica p. 9. n. 6.

16. Sunt in Domo nostra Professa Panormitana, & alibi, aliquæ Aræ portatiles, tam latæ, ut Altari octo, vel novem palmorum superimpositæ, totam superiorem ejusdem Altaris superficiem adæquent. Cum ergo hæ separatim ab Altari fixo consecratæ fuerint, ut omnes qui tunc affuimus, vidimus, etiam si à dicto Altari removeantur, retinent consecrationem, quia vere Aræ portatiles sunt, licet non sine magno duorum, vel quatuor virorum conatu portari queant. Insuper, si fragantur, etiam in tres, quatuor, plures partes, dummodo hæ capiant Patenam, & Calicem, non amittent consecrationem, & consequenter poterimus iis in pluribus Ecclesiis uti ad celebrandum, sicuti in simili de cingulo diximus cap. 3, §. 3. n. 2.